

Električni i elektronički otpad (EE otpad)

EE oprema (električni i elektronički uređaji i oprema) predstavlja sve proizvode i njihove sastavne dijelove koji su za svoje primarno i pravilno djelovanje ovisni o električnoj energiji ili elektromagnetskim poljima kao primarnom izvoru energije kao i proizvode za proizvodnju, prijenos i mjerenje struje ili jakosti elektromagnetskog polja i koji su namijenjeni za korištenje pri naponu koji ne prelazi 1.000 V za izmjeničnu i 1.500 V za istosmjernu struju.

EE otpad (električni i elektronički otpad) je EE oprema koju posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti, uključujući sve komponente, podsklopove i potrošne materijale koji u trenutku odbacivanja čine dio proizvoda.

U EE otpad između ostaloga spadaju veliki i mali kućanski uređaji te informatička i telekomunikacijska oprema.

Kategorije otpadne EE opreme su:

1. Oprema za izmjenu topline
2. Zasloni, monitori i oprema koja sadrži površine veće od 100 cm²
3. Žarulje
4. Velika oprema (bilo koja vanjska dimenzija veća od 50 cm)
5. Mala oprema (nijedna vanjska dimenzija nije veća od 50 cm)
6. Mala oprema informatičke tehnike (IT) i oprema za telekomunikacije.

Gospodarenje EE otpadom u Republici Hrvatskoj

Sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom EE otpad spada u posebne kategorije otpada za koje se propisuju posebni uvjeti gospodarenja.

Sustavom gospodarenja EE otpadom u RH upravlja Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (Fond), u skladu s [Pravilnikom](#) kojim se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada koje su u sustavu Fonda.

Sustav se temelji na proširenoj odgovornosti proizvođača (EPR) u okviru koje su proizvođači koji EE opremu stavljaju na tržište u RH obvezni snositi troškove gospodarenja EE otpadom uplatom naknade gospodarenja otpadom na račun Fonda, a Fond iz ove naknade u cijelosti financira sustav sakupljanja i obrade EE otpada na području cijele RH.

EE otpad se u RH sakuplja iz svih izvora, od fizičkih osoba-građana i od registriranih osoba, a sve kako bi se spriječili i smanjili štetni učinci EE otpada na okoliš i zdravlje čovjeka te istovremeno postigli ciljevi sakupljanja i oporabe/recikliranja EE otpada koje propisuje zakonodavstvo Europske unije i [Zakon](#).

Ciljevi:

1. **Godišnja stopa odvojenog sakupljanja** EE otpada mora biti najmanje 65% prosječne mase EE opreme stavljene na tržište u tri prethodne godine ili 85% EE otpada proizvedenog na teritoriju Republike Hrvatske.
2. Ciljevi **oporabe EE otpada** su:
 - godišnje se mora obraditi postupkom oporabe najmanje 85% ili postupkom pripreme za ponovnu uporabu i postupkom recikliranja najmanje 80% mase sakupljene opreme za izmjenu topline ili velike opreme čija vanjska dimenzija je veća od 50 cm

- godišnje se mora obraditi postupkom oporabe najmanje 80% ili postupkom pripreme za ponovnu uporabu i postupkom recikliranja najmanje 70% mase sakupljenih zaslona, monitora i oprema koja sadrži zaslone površine veće od 100 cm²
- godišnje se mora obraditi postupkom oporabe najmanje 75% ili postupkom pripreme za ponovnu uporabu i postupkom recikliranja najmanje 55% mase sakupljene male opreme čija nijedna vanjska dimenzija nije veća od 50 cm ili male opreme informatičke tehnike i opreme za telekomunikacije čija nijedna vanjska dimenzija nije veća od 50 cm i
- godišnje se mora obraditi postupkom recikliranja najmanje 80% mase sakupljenih žarulja.

Godišnja izvješća o gospodarenju EE otpadom dostupni su na: <https://isgo-portal.mingor.hr/hr/izvjesca-posebne-kategorije-otpada>

Predaja, preuzimanje i sakupljanje EE otpada

Proizvođač koji EE opremu stavlja na tržište u RH obavezan je osigurati da je EE oprema dizajnirana i proizvedena na način da je uporaba opasnih tvari u EE opremi smanjena na najmanju moguću mjeru, da je moguće rastavljanje i ponovna uporaba dijelova i materijala EE opreme, odnosno oporaba i recikliranje EE otpada od te EE opreme te da je EE oprema označena oznakom o obaveznom odvojenom sakupljanju EE otpada.

Predaja, preuzimanje, sakupljanje i prijevoz odvojeno sakupljenog EE otpada obavlja se bez naplate za kućanstva i registrirane osobe s obzirom da je za taj EE otpad prethodno plaćena naknada gospodarenja u Fond.

Posjednik EE otpada obavezan je EE otpad odvajati od ostalih vrsta otpada, te ga tako odvojenog predati:

- sakupljaču EE otpada ili
- prodavatelju EE opreme ili
- u reciklažno dvorište, odnosno u sabirni centar

EE otpad mora biti predan u cijelosti i u stanju iz kojeg je vidljivo da nije prethodno rastavljan radi vađenja zasebnih komponenti ili dijelova. Takvim EE otpadom smatraju se i prethodno nerastavljeni dijelovi EE opreme koja se sastoji od više cjelina, kao što su npr. monitori računala, elektromotori crpki ili kompresora i slično.

Predaja i preuzimanje EE otpada kod prodavatelja (u trgovini)

Kada kupite EE uređaj ili opremu, prodavatelj (trgovina) je dužan preuzeti vaš EE otpad po sistemu „jedan za jedan“.

Ako trgovina u svom prodajnom programu ima halogene žarulje, fluorescentne i ostale vrste štednih žarulja dužna ih je preuzimati bez naknade i obveze kupnje, kao i bez obzira na proizvođača i tip žarulje koji predajete kao otpad.

Ako maloprodajna trgovina ima više od 400 četvornih metara prodajne površine za EE opremu, dužna je unutar svog poslovnog prostora osigurati preuzimanje EE otpada veličine do 25 centimetara, i to bez naknade i bez obveze kupnje.

Prodavatelj je obavezan na vidnom mjestu na ulazu za kupce u trgovinu naljepnicom i na istaknutom mjestu na blagajni naljepnicom ili stalkom informirati krajnjeg korisnika (potrošača) o mogućnosti predaje odnosno o obvezi preuzimanja EE otpada propisanom oznakom/naljepnicom („Preuzimamo EE otpad“) te po potrebi i usmeno o načinu i uvjetima preuzimanja.

Prodavatelj EE opreme koji koristeći komunikaciju na daljinu, npr. putem interneta, telefona, kataloga i slično, prodaje EE opremu izravno korisnicima u kućanstvima ili korisnicima koji nisu kućanstva, obavezan je na svojim mrežnim stranicama informirati kupca o lokaciji na kojoj je osigurana mogućnost besplatnog preuzimanja EE otpada koji nastaje od te EE opreme, a koja mora biti na području jedinice lokalne samouprave u koju se EE oprema dostavlja.

Predaja i preuzimanje EE otpada prilikom dostave EE opreme na kućnu adresu

Ako naručite dostavu EE opreme na kućnu adresu prodavatelj je dužan preuzeti vaš EE otpad po sistemu „jedan za jedan“.

Ostale mogućnosti predaje i preuzimanja EE otpada

- Serviser je unutar svog poslovnog prostora dužan besplatno preuzeti EE opremu za koju se utvrdi da popravak nije moguć ili je neisplativ
- Ako imate EE otpad čija je ukupna masa veća od 30 kilograma možete nazvati sakupljače EE otpada koji su obvezni unutar 20 dana i bez naknade preuzeti taj otpad, s time da je moguće sa sakupljačem dogovoriti predaju i preuzimanje EE otpada čija je masa manja od 30 kilograma.
 - besplatni info telefon za predaju EE otpada: 0800 02 04
 - online prijava odvoza EE otpada > prijava.recikliranje.hr
 - e-mail: info@cezar-zg.hr
- EE otpad građani mogu predati u reciklažna dvorišta.

Dodatne informacije o gospodarenju EE otpadom dostupne su na web stranicama Fonda, putem sljedeće poveznice: <https://www.fzoeu.hr/hr/elektricni-i-elektronicki-otpad/7747>

Informiranje krajnjih korisnika, prodavatelja i javnosti o gospodarenju EE otpadom

Sva EE oprema koja se stavlja na tržište na području RH mora biti označena **oznakom odvojenog sakupljanja EE otpada** koja se sastoji od prekriženog spremnika za sakupljanje otpada s kotačima. Ta oznaka mora biti otisnuta vidljivo, jasno i neizbrisivo na samoj EE opremi ili na ambalaži ili uputama za upotrebu ili jamstvenom listu te EE opreme.